

**Raport z wykonania i efektów realizacji
Miejskiego Programu
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024
w roku 2024**

I. WSTĘP

Nadużywanie alkoholu i innych substancji psychoaktywnych stanowi poważny problem natury medycznej, społecznej i ekonomicznej. Społeczne i ekonomiczne skutki uzależnienia to między innymi utrata pracy i źródła dochodów, utrata oszczędności, zerwanie kontaktów z otoczeniem, utrata przyjaciół i najbliższych osób. Uzależnienie może przyczynić się do pogorszenia stanu zdrowia, rozpadu więzi rodzinnych, zakłócania bezpieczeństwa publicznego, przemocy w rodzinie. Uzależnienie może być źródłem problemów z prawem. Szkody w znacznym stopniu dotyczą także członków rodziny osoby nadużywającej substancji psychoaktywnych.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024 uwzględniał konieczność podejmowania działań zmierzających do ograniczania popytu i podaży tych środków, a także działań mających na celu redukcję szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania substancji psychoaktywnych. Działania podejmowane na poziomie lokalnym obejmowały szerokie grono odbiorców i poparte były diagnozą lokalnych zagrożeń społecznych oraz analizę zasobów lokalnych i zewnętrznych warunkujących skuteczną realizację założonych celów. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu oraz przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024, opracowany został w oparciu o:

- Ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- Ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- Ustawę z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym;
- Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025, którego elementem składowym są Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii oraz Krajowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia nakłada na samorządy gmin ustawa o samorządzie gminnym. Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonywane są poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymywania się od spożywania alkoholu;
- działalność wychowawczą i informacyjną;
- ograniczanie dostępności alkoholu;
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie;
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej.

Zadania własne gminy w obszarze profilaktyki i przeciwdziałania narkomanii wykonywane są przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, w szczególności przez:

- działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną;
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych;
- ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych;
- nadzór nad substancjami, których używanie może prowadzić do narkomanii;
- zwalczanie niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii;
- nadzór nad uprawami roślin zawierających substancje, których używanie może prowadzić do narkomanii.

II. ORGANIZACJA PROGRAMU I PODSTAWY PRAWNE

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Łuków na lata 2022-2024, zwany dalej Miejskim Programem określił strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. Sposoby realizacji zadań dostosowane były do potrzeb lokalnych, możliwości w zakresie zasobów osobowych i instytucjonalnych. Główna strategia działań określonych w Miejskim Programie na lata 2022-2024 opierała się na systemowym i konsekwentnym wdrażaniu programów profilaktycznych i terapeutycznych na różnych płaszczyznach i przy współpracy różnych środowisk.

Działania te podejmowano w oparciu o następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- Ustawa z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym;
- Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025, którego elementem składowym są Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii oraz Krajowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Przepisy lokalne dotyczące wykonywania zadań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii:

- Uchwała Nr IX/71/2024 Rady Miasta Łuków z dnia 30 października 2024r. /Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego z 2024r. poz. 5224/ w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta Łuków;
- Uchwała Nr LV/407/2022 Rady Miasta Łuków z dnia 01 kwietnia 2022r. w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Łuków na lata 2022-2024.

Zarządzenia Burmistrza Miasta Łuków:

- zarządzenie w sprawie powołania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Nr 1/2011 z dnia 3 stycznia 2011r. zmienionego Zarządzeniem Nr 41/2013 Burmistrza Miasta Łuków z dnia 22 kwietnia 2013r. w sprawie zmian w składzie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- zarządzenie Nr 146/2014 Burmistrza Miasta Łuków z dnia 09 grudnia 2014r. w sprawie zmian w składzie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- zarządzenie Nr 147/2014 Burmistrza Miasta Łuków z dnia 09 grudnia 2014r. w sprawie uzupełnienia składu Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- zarządzenie Nr 149/2015 Burmistrza Miasta Łuków z dnia 30 września 2015r. w sprawie zmian w składzie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- zarządzenie Nr 151/2015 Burmistrza Miasta Łuków z dnia 01 października 2015r. w sprawie uzupełnienia składu Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- zarządzenie Nr 17/2019 Burmistrza Miasta Łuków z dnia 31 stycznia 2019r. w sprawie zmian w składzie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- zarządzenie Nr 189/2019 Burmistrza Miasta Łuków z dnia 31 grudnia 2019r. w sprawie zmian w składzie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- zarządzenie Nr 21/2019 Burmistrza Miasta Łuków z dnia 01 lutego 2019r. w sprawie uzupełnienia składu Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- zarządzenie Nr 190/2019 Burmistrza Miasta Łuków z dnia 31 grudnia 2019r. w sprawie uzupełnienia składu Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

- zarządzenie Nr 104/2020 Burmistrza Miasta Łuków z dnia 31 lipca 2020r. w sprawie zmian w składzie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- zarządzenie Nr 106/2020 Burmistrza Miasta Łuków z dnia 03 sierpnia 2020r. w sprawie uzupełnienia składu Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- zarządzenie Nr 158/2021 Burmistrza Miasta Łuków z dnia 29 października 2021r. w sprawie zmian w składzie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- zarządzenie Nr 79/2022 Burmistrza Miasta Łuków z dnia 18 maja 2022r. w sprawie uzupełnienia składu Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- zarządzenie Nr 210/2022 Burmistrza Miasta Łuków z dnia 30 grudnia 2022r. w sprawie zmian w składzie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Zarządzenie Nr 6/2023 Burmistrza Miasta Łuków z dnia 9 stycznia 2023 r. w sprawie uzupełnienia składu Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Zarządzenie Nr 143/2023 Burmistrza Miasta Łuków z dnia 31 października 2023 r. w sprawie zmian w składzie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Zarządzenie Nr 140/2024 Burmistrza Miasta Łuków z dnia 04 listopada 2024 r. w sprawie uzupełnienia składu Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- zarządzenie Nr 174/2023 Burmistrza Miasta Łuków z dnia 29 grudnia 2023r. w sprawie przyjęcia harmonogramu realizacji zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania narkomanii dla Miasta Łuków na 2024r.

III. CEL GŁÓWNY MIEJSKIEGO PROGRAMU I DZIAŁANIA REKOMENDOWANE

Dla potrzeb opracowania Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Łuków na lata 2022-2024, pozyskano następujące dane diagnostyczne:

- Diagnoza czynników wzmacniających i utrudniających realizację programów profilaktycznych, a w szczególności programów rekomendowanych przez pedagogów łukowskich szkół za rok 2019 - opracowanie Dariusz Nikiel - Pełnomocnik Burmistrza do Spraw Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
- Badania społeczne w punktach sprzedaży alkoholu - diagnoza potencjalnej dostępności alkoholu dla osób nieletnich - badania realizowane przez Centrum Działań Profilaktycznych Wieliczka - październik 2020 r.
- Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych 2020 - badania zlecone - opracowanie Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych, Warszawa 2020.
- Proponowana Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Łuków na lata 2021-2025 -opracowanie zlecone Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Dla potrzeb opracowania diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych oraz strategii rozwiązywania problemów społecznych pozyskano informacje od podmiotów współpracujących w realizacji zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Łuków, w tym:

- Komendy Powiatowej Policji w Łukowie;
- Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Centrum Usług Społecznych;
- SP ZOZ w Łukowie;
- Łukowskiego Ośrodka Kultury;
- Ośrodka Sportu i Rekreacji;
- organizacji pozarządowych.

Wszystkie placówki oświatowe, działające na terenie miasta, realizują obligatoryjnie zadania profilaktyczne dotyczące zapobiegania problemom społecznym w oparciu o szkolne programy wychowawczo-profilaktyczne, co jest wymogiem - Ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty. Wszystkie placówki oświatowe,

działające na terenie miasta, realizują obligatoryjnie zadania profilaktyczne dotyczące zapobiegania problemom społecznym w oparciu o szkolne programy wychowawczo-profilaktyczne, co jest wymogiem - Ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty oraz Rozporządzenia MEN z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).

Celem głównym Miejskiego Programu było ograniczanie spożywania napojów alkoholowych i innych substancji psychoaktywnych, jak również minimalizowanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z ich używania i nadużywania poprzez: podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Łukowa o ich szkodliwości; podejmowanie działań zmierzających do zmiany struktury spożycia i wzorów używania napojów alkoholowych; prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych. Na podstawie przeprowadzonej diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych, problemów związanych z uzależnieniami, analizy posiadanych zasobów, uwzględniając priorytety działań określone w Narodowym Programie Zdrowia w Miejskim Programie, rekomendowano działania w następujących obszarach:

1. Prowadzenie profilaktyki uniwersalnej, ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania programów rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Instytut Psychiatrii i Neurologii.
2. Prowadzenie profilaktyki selektywnej, skierowanej do grup szczególnie narażonych na uzależnienie tj. osób bezrobotnych, sprawców przemocy oraz osób wykluczonych społecznie, osób eksperymentujących z alkoholem i innymi substancjami psychoaktywnymi, w tym nowymi substancjami tzw. „dopalaczami”.
3. Realizacja programów profilaktycznych skierowanych do grupy dziewcząt i dorosłych kobiet.
4. Prowadzenie działań wśród dzieci i młodzieży, mających na celu zwiększenie możliwości atrakcyjnego spędzania wolnego czasu z uwzględnieniem oddziaływań w obszarze profilaktyki uzależnień.
5. Kontynuowanie polityki społecznej Łukowa, która przyczynia się do zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie, a w szczególności utrzymanie funkcjonowania Punktu Konsultacyjnego jako miejsca udzielania pomocy ofiarom przemocy w rodzinie jak również pomocy osobom uwięzionym w przemoc.
6. Wspieranie funkcjonowania świetlic środowiskowych prowadzących działania socjoterapeutyczne skierowane do dzieci i młodzieży z grup ryzyka.
7. Wspieranie różnorodnych form doskonalenia zawodowego kadr zajmujących się profilaktyką uzależnień.
8. Podejmowanie działań ukierunkowanych na kształcenie kompetencji społecznych wśród dzieci i młodzieży z grup ryzyka.
9. Prowadzenie działań edukacyjnych dla sprzedawców napojów alkoholowych, a w szczególności zwiększenie kontroli punktów sprzedaży alkoholu w zakresie sprzedaży nieletnim, spożywania alkoholu w miejscach publicznych oraz upowszechnianie procedury "bufora ochronnego" w punktach sprzedaży alkoholu.
10. Zwiększenie dostępności do pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych.
11. Przeprowadzenie akcji informacyjnej w zakresie opieki zdrowotnej, psychologicznej i pomocy prawnej przysługującej ofiarom przemocy w rodzinie.
12. Rozpowszechnianie programów terapeutycznych skierowanych do wszystkich osób bez względu na wiek, które wykazują postawy agresji psychicznej i fizycznej wobec otoczenia, w celu redukcji takich zachowań.
13. Prowadzenie działań edukacyjnych ukierunkowanych na redukcję zachowań agresywnych wobec dzieci.
14. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży opóźniających wiek inicjacji alkoholowej i ostrzegających o negatywnych skutkach spożywania alkoholu na wielu płaszczyznach.
15. Promowanie zdrowego stylu życia bez uzależnień i proponowanie pozytywnych alternatyw w stosunku do środków uzależniających, traktowanych jako antidotum na problemy życiowe.

Planowane działania zostały uporządkowane w ramach następujących działów:

- Dział I – Działania profilaktyczne podejmowane wobec dzieci i młodzieży oraz młodych dorosłych

- Dział II – Pomoc dzieciom z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i przemocą
- Dział III – Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób nadużywających i uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych,
- Dział IV – Zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii
- Dział V – Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i szkole oraz działania ukierunkowane na przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym
- Dział VI – Wspomaganie działalności organizacji pozarządowych, w których statucie znajdują się zapisy określające zaangażowanie w sprawy związane z rozwiązywaniem problemów alkoholowych, narkomanii po ogłoszeniu konkursu ofert lub złożeniu w trybie pozakonkursowym
- Dział VII – Inne zadania służące realizacji zadań Miejskiego Programu.

W celu osiągnięcia celu głównego oraz wdrożenia założeń Miejskiego Programu zaplanowano następujące działania:

1. Realizacja programów profilaktycznych w przedszkolach, szkołach oraz innych placówkach oświatowych i opiekuńczych: autorskie programy i projekty profilaktyczne, konkursy realizowane w placówkach oświatowych, działania edukacyjne i warsztaty prowadzone dla rodziców, społeczne kampanie przeciw uzależnieniom, współpraca z mediami lokalnymi w zakresie promowania życia bez nałogów.
2. Realizacja programów profilaktyki uniwersalnej, w tym również uwzględniających tematykę związaną z uzależnieniem niestanowiącym uzależnienia od substancji psychoaktywnych (tzw. uzależnień behawioralnych) oraz problematykę środków psychoaktywnych, ze szczególnym uwzględnieniem programów rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii.
3. Realizacja programów profilaktyki selektywnej i wskazującej (w tym również programów uwzględniających problematykę środków psychoaktywnych), w szczególności programów rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii.
4. Realizacja działań twórczych i artystycznych, minimalizujących wśród dzieci i młodzieży występowanie ryzykownych zachowań: program rozwoju osobistego i społecznego dla młodzieży szkół ponadpodstawowych, realizacja programów profilaktycznych realizowanych w środowisku lokalnym, w tym działań teatralnych, artystycznych itp. uwzględniających profilaktykę uzależnień.
5. Przeprowadzenie szkoleń, seminariów, konferencji dla osób zawodowo zajmujących się działaniami profilaktycznymi i terapeutycznymi.
6. Promowanie abstynencji i zdrowego stylu życia poprzez: realizację pozalekcyjnych zajęć, w tym sportowo - rekreacyjnych oraz zagospodarowanie czasu wolnego uwzględniających profilaktykę uzależnień.
7. Dofinansowanie wypoczynku letniego i zimowego z realizacją programu profilaktycznego, organizację kampanii edukacyjnych.
8. Emisję programów telewizyjnych oraz prezentację materiałów edukacyjno - informacyjnych.
9. Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych i informacyjnych o tematyce uzależnień.
10. Wspieranie działań profilaktycznych oraz interwencyjnych realizowanych przez Policję.
11. Koordynowanie na poziomie Miasta działań podmiotów realizujących zadania w zakresie profilaktyki i terapii uzależnień oraz utworzenie i utrzymanie systemu informacji o realizowanych działaniach z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i zapobiegania przemocy oraz o podmiotach realizujących ww. zadania.
12. Wspieranie działań placówek leczenia odwykowego przez m.in.: finansowanie programów terapeutycznych dla: dorosłych, młodzieży, ofiar i sprawców przemocy domowej, osób pijących szkodliwie; uzupełniających ofertę świadczeń zdrowotnych NFZ.
13. Organizacja i dofinansowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje realizatorów Programu.
14. Wspieranie programów realizowanych przez stowarzyszenia abstynenckie.
15. Prowadzenie poradnictwa w punktach konsultacyjnych, punkcie mediacyjnym oraz w telefonie zaufania dla uzależnionych, członków ich rodzin, osób doświadczających kryzysu, osób zagrożonych uzależnieniem.
16. Wspieranie programów socjoterapeutycznych.

17. Zapewnienie pomocy psychologicznej i socjoterapeutycznej dla dzieci z rodzin z problemem uzależnień poprzez: dofinansowanie programów opiekuńczo-wychowawczych z dożywianiem dzieci w świetlicach i klubach, dofinansowanie programów socjoterapeutycznych.
18. Obsługa administracyjna Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym: ustalanie i wypłata wynagrodzenia członków Komisji za realizację zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, sporządzanie postanowień związanych z opiniowaniem wniosków przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, zawieranie i obsługa umów ze specjalistami pracującymi na rzecz Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym m.in. za wykonywanie badań oraz wydawanie opinii przez biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia.
19. Wspieranie działań organizacji pozarządowych, w których statucie znajdują się zapisy określające zaangażowanie w sprawy związane z rozwiązywaniem problemów alkoholowych, narkomanii.

IV. RYNEK NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży ustalona przez Radę Miasta Łuków w Uchwale Nr IX/71/2024 Rady Miasta Łuków z dnia 30 października 2024r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta Łuków wynosi:

- zawartości do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – 40;
- zawartości powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 23;
- zawartości powyżej 18% zawartości alkoholu – 23.

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży ustalona przez Radę Miasta Łuków w/w Uchwale wynosi:

- zawartości do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – 60;
- zawartości powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 44;
- zawartości powyżej 18% zawartości alkoholu – 44.

W Łukowie w roku 2024 ogólna liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokalne gastronomiczne) wynosiła - 23, a liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) – wynosiła - 49. W tym liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży - 44. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży - lokale gastronomiczne - 13. W roku 2024 liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na dzień 31.12.2024r. wyniosła 187.

V. MIEJSKA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łukowie składa się z osób powoływanych przez Burmistrza Miasta. Większość roku 2024 pracowała w składzie dziesięcioosobowym. W roku 2024 Komisja spotykała się podczas posiedzeń, których odbyło się 29.

W ramach Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych funkcjonuje pięć zespołów roboczych:

- Zespół do spraw wydawania opinii w sprawach zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (Postanowienia MKRPA – 50, w tym: 3 negatywne opinie. Protokoły przyjęcia postanowień – 19);
- Zespół do spraw rozpatrywania wniosków i kierowania na leczenie (24 wnioski do sądu o zobowiązanie poddania się leczeniu oraz ustanowienie nadzoru kuratora. Zespół wezwał 91 osób (z tego - 26 osób stawiało się na posiedzenie Zespołu). Najczęściej wnioskodawcami byli: Policja, kuratorzy rodzinni, Zespół Interdyscyplinarny oraz zainteresowane rodziny);

- Zespół do spraw monitorowania realizacji zadań przyjętych w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii (zawarto 64 umowy na realizację projektów, w tym 7 z organizacjami pozarządowymi);
- Zespół do spraw kontroli punktów sprzedaży i kontroli sprzedaży nieletnim (w sumie – przeprowadzono 92 kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych (podczas w/w kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości);
- Zespół do spraw pracy w Zespole Interdyscyplinarnym i grupach roboczych (liczba wdrożonych procedur "Niebieskiej Karty" - 78. Liczba grup roboczych – 87. Posiedzeń grup – 362).

VI. CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU I ZADANIA

Dział I - Pomoc dzieciom z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i przemocą

Konieczność prowadzenia na terenie szkół i placówek opiekuńczo - wychowawczych programów profilaktycznych wynika bezpośrednio z diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych przeprowadzonej w 2020r., na podstawie której opracowano Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024. Raport z diagnozy jest dostępny na stronie internetowej Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (www.komisja.lukow.pl).

Cele:

- rozwijanie świadomości dzieci i młodzieży o konsekwencjach związanych z używaniem środków psychoaktywnych poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dotyczącej problematyki alkoholizmu i narkomanii,
- wdrażanie efektywnych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży opóźniających inicjację alkoholową oraz zapobiegających używaniu substancji psychoaktywnych,
- wspieranie instytucji prowadzących działalność profilaktyczną w organizowaniu różnorodnych form pracy zapobiegawczej i korygującej, opiekuńczo – wychowawczej, socjoterapeutycznej, edukacyjnej i aktywizującej w szczególności wśród dzieci i młodzieży, w rodzinach oraz w grupach podwyższonego ryzyka,
- edukowanie rodziców i nauczycieli.

Odbiorcami tych działań byli:

- dzieci i młodzież,
- instytucje, organizacje i osoby fizyczne prowadzące działalność profilaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą,
- grupy zawodowe angażujące się w bezpośrednią pracę z dziećmi i młodzieżą,
- rodzice i wychowawcy.

W zakresie osiągnięcia wyznaczonych celów zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

L.p.	Nazwa programu (projektu)	Odbiorcy	Efekty
1	Realizacja rekomendowanego programu profilaktyki „SPÓJRZ INACZEJ” w klasach 4-6 w Szkole Podstawowej nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi	Uczniowie – 205 Rodzice – 205 Nauczyciele - 9	Celem projektu było zapobieganie uzależnieniom i innym zachowaniom destrukcyjnym oraz nieprawidłowej adaptacji społecznej, wspieranie prawidłowego rozwoju i rozwijanie umiejętności psychologicznych. Uczestnicy programu zdobyli również umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami, kształtowaniem pozytywnej samooceny.
2	Realizacja przedsięwzięcia profilaktycznego „Moje życie wolne od używek” skierowanego do dzieci i młodzieży z Domu Pomocy Społecznej w Łukowie	Dzieci – 31 Rodzice – 7 Nauczyciele – 16	Celem przedsięwzięcia było zwiększenie u uczestników świadomości strat wynikających z uzależnienia od alkoholu i używek. Uczestnicy nabyli umiejętności wybierania zachowań akceptowanych społecznie, wzmocnienia poczucia własnej wartości. Wskazano im korzyści wynikające z abstynencji, różnych form spędzania wolnego czasu.

3	Realizacja programu profilaktyki selektywnej „KOREKTA” skierowanego do młodzieży od 17 roku życia i młodych dorosłych	Uczniowie – 38	Uczestnicy programu zdobyli wiedzę dot. substancji psychoaktywnych w celu podważenia przekonań opartych na stereotypach. Osiągnięte cele to: większa akceptacja ograniczeń związanych z alkoholem, przesunięcie granicy ilości spożywanego alkoholu i okoliczności picia.
4	Realizacja warsztatów profilaktycznych w klasach trzecich „Tomek i Czarny Kruk” w Szkole Podstawowej nr 2	Uczniowie - 65 Nauczyciele - 3	W wyniku realizacji zadania kształtowane były umiejętności społeczne w zakresie umiejętności rozwiązywania konfliktów, kontroli negatywnych emocji, rozpoznawania zachowań pożądaných od nieakceptowanych społecznie.
5	Realizacja programu rekomendowanego „Poruszające bajki o emocjach” w Przedszkolu Miejskim nr 4, Zespole Szkolno-Przedszkolnym, Szkole Podstawowej Nr 5	Dzieci – 176 Rodzice – 112 Nauczyciele – 16	Uczestnicy programu mieli możliwość rozwijać swoją kreatywność, rozbudzać wyobraźnię. Wzmocnione zostały czynniki chroniące takie jak: zdolność uczenia się, ciekawość poznawcza, zrównoważony temperament, towarzyskość, dobre zdolności adaptacyjne, sprawne mechanizmy samokontroli (radzenie sobie z negatywnymi emocjami, kontrola impulsów), poczucie własnej wartości, umiejętności społeczne (porozumiewanie się z innymi w sytuacjach konfliktowych, rozwiązywanie problemów, asertywność, poczucie własnej skuteczności).
6	Realizacja programu profilaktycznego DEBATA w Szkole Podstawowej Nr 3, w Zespole Szkolno-Przedszkolnym, Szkole Podstawowej Nr 5 oraz Szkole Podstawowej Nr 2	Uczniowie – 380 Nauczyciele – 25	Realizacja programu wzmocniła postawy pro-abstynenckie u nastolatków przed progiem inicjacji alkoholowej, wzrost wiedzy o możliwościach rozwoju bez używania substancji psychoaktywnych i zmian błędnych przekonań normatywnych, wzmacnianie tendencji do podejmowania abstynencji w sytuacji nacisków środowiskowych.
7	Realizacja programu profilaktyki zintegrowanej „Archipelag Skarbów w Szkole Podstawowej Nr 3	Uczniowie – 30 Nauczyciele – 2	Zadanie miało na celu zapobieganie różnym zachowaniom ryzykownym i problemom młodzieży. Ukazano znaczenie asertywności i prowadzono trening zachowań asertywnych. Wzmacniano czynniki chroniące w profilaktyce. Uświadamiano i podkreślano znaczenie więzi z rodzicami, nauczycielami, rówieśnikami.
8	Realizacja programu rekomendowanego „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej” w Szkole Podstawowej nr 2, przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Łukowie	Uczniowie - 35 Rodzice - 58 Nauczyciele - 3	Poprzez realizację programu uczestnicy mieli możliwość uzyskać wiedzę z zakresu promocji zdrowia. Rozwinęli umiejętności społeczne i emocjonalne. W trakcie spotkań kształtowano postawy optymizmu, wiary w siebie oraz pozytywnego nastawienia.
9	Realizacja programu profilaktycznego „Stawiam na siebie” w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Łukowie	Uczniowie – 51 Nauczyciele – 3	Celem projektu było zwiększenie wiedzy uczniów klas 8 na temat zagrożeń związanych z uzależnieniami behawioralnymi, wzmocnienie czynników chroniących przed zagrożeniami związanymi z uzależnieniami behawioralnymi.
10	Realizacja programu rekomendowanego „Fantastyczne możliwości” w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Łukowie	Uczniowie – 98 Rodzice – 98 Nauczyciele – 4	Program dostarcza informacji na temat prawd i mitów o alkoholu, wpływie mediów na temat kształtowania postaw dotyczących picia alkoholu, presji rówieśniczej, wykształcania postaw pro-abstynenckich. Ułatwia współpracę między rodzicami i wychowawcami. Chroni nastolatków przed zagrożeniami.
11	Prowadzenie Programu Domowych Detektywów „Jaś i Małgosia na tropie” w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Łukowie	Uczniowie - 104 Rodzice - 104 Nauczyciele - 4	Dostarczenie uczniom informacji na temat szkodliwego wpływu alkoholu na organizm człowieka, uświadomienie negatywnego społecznie zachowania związanego ze spożywaniem napojów alkoholowych. Współpraca między rodzicami i wychowawcami.
12	Realizacja programu „Bo małpki nie piją” w Zespole Szkół Nr 1 w Łukowie	Młodzież – 430 Rodzice – 1796 Nauczyciele – 82	Podczas realizacji promowano zdrowy styl życia, trzeźwość, świadomy, bez konieczności sięgania po używki i poddawania się ryzykownym zachowaniom. Rodzicom i uczniom dostarczono wiedzę psychologiczną z zakresu mechanizmów stojących za zachowaniami negatywnymi. Rezultatem jest nabycie umiejętności krytycznego spojrzenia na zachęcanie do picia i asertywnej odmowy na tzw. „częstowanie”. Poznali zagrożenia wynikające z picia alkoholu i skutki jego nadużywania.

13	Realizacja programu profilaktycznego „Bądź bezpieczny w niebezpiecznym świecie” w Zespole Szkół nr 2 w Łukowie	Uczniowie - 500 Rodzice - 500	W trakcie realizacji programu kształtowano umiejętności unikania zagrożeń towarzyszących zachowaniom ryzykownym. Prezentowany był porządny model rodziny. Uświadamiano znaczenie prawidłowych relacji pomiędzy członkami rodziny. Kształtowano umiejętności dokonywania dobrych wyborów życiowych bez udziału środków uzależniających.
14	Realizacja programu „Ars, czyli jak dbać o miłość” w Zespole Szkół nr 2 oraz w IV Liceum Ogólnokształcącym im. Jana Pawła II w Łukowie	Uczniowie - 628 Rodzice – 500 Nauczyciele – 40	Uczniowie otrzymali wiedzę na temat szkodliwości dopalaczy i innych substancji, mechanizmu powstawania uzależnienia. Zajęcia wykształciły właściwe zachowania w sytuacjach trudnych. Uczniowie dowiedzieli się jak nadużywanie alkoholu i innych substancji psychoaktywnych może negatywnie wpływać na takie wartości jak: miłość, rodzina, bezpieczeństwo. Mieli okazję dostrzec korzyści wynikające ze zdrowego stylu życia, uczyli się umiejętności unikania zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi. Poznawali sposoby wyrażania własnych emocji, radzenia sobie ze stresem.
15	Realizacja programu profilaktycznego z elementami bajkoterapii dla dzieci 5-6 letnich „Bajki, które lubimy” przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Łukowie	Dzieci – 6 Rodzice – 6	Efektem realizacji zadania jest wzmocnienie wiary we własne możliwości poprzez podwyższenie samooceny. Uczestnicy nabyli umiejętności wyrażania nieprzyjemnych emocji w społeczeństwie w akceptowalny sposób, rozróżniania i identyfikacji emocji oraz współpracy w grupie. Dzieci uczyły się rozpoznawać emocje, rozróżnianie dobra od zła, cierpliwości, tolerancji.
16	Realizacja warsztatów umiejętności wychowawczych dla rodziców i nauczycieli – „Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały, jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły” przez Panią Zofię Skrzymowską oraz Niepubliczne Przedszkole „Pozwalamy Dzieciom”	Dorośli – 34 Nauczyciele – 8	Celem projektu było kształtowanie umiejętności wychowawczych rodziców, umiejętności rozpoznawania potrzeb rozwojowych, przekazanie wiedzy dotyczącej radzenia sobie w sytuacjach trudnych, wgląd we własne postawy wychowawcze. Rozwijane były umiejętności rodziców w zakresie uwalniania dzieci od nierozwojowych ról, które w przyszłości prowadzić mogą do podejmowania przez dzieci zachowań ryzykownych.
17	Realizacja programu „Razem być” skierowanego do dzieci z klas IV-VIII doświadczających trudności w funkcjonowaniu emocjonalnym i społecznym przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Łukowie	Dzieci – 8	Realizacja programu pozytywnie wpłynęła na uczestników w zakresie: umiejętności współpracy w grupie rówieśniczej, motywacji do podejmowania kontaktów społecznych, umiejętności w zakresie rozwiązywania konfliktów rówieśniczych, rozwinięcia schematów radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ograniczenia lęków związanych z kontaktami społecznymi, aktywnej komunikacji, jasnego wyrażania własnych potrzeb, umiejętności planowania i podejmowania decyzji oraz przewidywania skutków własnych zachowań, budowania poczucia własnej wartości, rozróżniania i identyfikacji emocji, redukcji zachowań niepożądanych.
18	Realizacja programu „Wyspa zabaw” skierowanego do dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym doświadczających w funkcjonowaniu emocjonalno-społecznym przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Łukowie	Dzieci – 40 Rodzice – 55	Zajęcia odbywały się na terenie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Łukowie. Dzieci poprzez uczestnictwo w grupowych zajęciach terapeutycznych miały możliwość doświadczenia bycia w różnorodnych rolach społecznych w konwencji zabawy, rozwinęły własne umiejętności interpersonalne. Wzrosły ich umiejętności w zakresie wyrażania własnych potrzeb i stanów emocjonalnych, kierowania własnego zachowania, wyrażania nieprzyjemnych emocji. Rodzice stali się świadomi swoich własnych potrzeb, poznali sposoby empatycznej komunikacji, rozwiązywania dziecięcych konfliktów, radzenia sobie w trudnych sytuacjach.
19	Organizacja zajęć profilaktycznych „Naprawdę wolni” mających na celu	Młodzież - 205	Uczestnicy w trakcie zajęć mieli możliwość podwyższyć poziom świadomości w zakresie aktualnych zagrożeń. Podwyższenie samokontroli w celu eliminowania

	zwiększenie świadomości uczniów na temat skutków zachowań ryzykownych oraz dostarczenie informacji do dokonywania racjonalnych wyborów dla uczniów szkół podstawowych		zachowań ryzykownych i antyspołecznych. Zostali również uświadomieni na temat szkodliwości skutków różnego rodzaju uzależnień.
20	Realizacja programu wychowawczo-profilaktycznego „Nie pal i nie truj innych” w I LO im. T. Kościuszki	Uczniowie – 200 Nauczyciele – 7	Działania podejmowane w ramach programu przyczyniły się do zwiększenia świadomości uczniów na temat negatywnych konsekwencji palenia papierosów.
21	Realizacja projektu „Szkolny Dzień Bez Przemocy” w I LO im. T. Kościuszki	Młodzież - 330 Nauczyciele - 11	Realizacja programu przyczyniła się do podniesienia poziomu świadomości i wiedzy uczniów o problemie przemocy i agresji,. Poprawie uległa komunikacja interpersonalna poprzez doskonalenie pozytywnych, życzliwych relacji, promowanie wzorów tzw. „Osobowości kulturalnych”. Podsumowaniem programu był happening pod hasłem "Szkolny Dzień Życzliwości".
22	Realizacja programu wychowawczo-edukacyjnego „Młodzieżowi Liderzy Kościuszki” w I LO im. T. Kościuszki	Uczniowie 182 (150 uczniów klas pierwszych, 20 liderów z klas trzecich, 12 finalistów Mam Talent);	W wyniku realizacji programu młodzieżowi liderzy rozwijali kompetencje emocjonalno - społeczne. Społeczność szkolna otrzymała wiedzę o uzależnieniach oraz współczesnych zagrożeniach dla młodzieży. W szkole promowano zdrowy styl życia. Utalentowana młodzież miała okazję uczestniczyć w konkursach, akcjach profilaktycznych i apelach.
23	Realizacja projektu edukacyjno-profilaktycznego „Festiwal Sportu i Zdrowia” przez P. Zenona Pawlikowskiego	Uczniowie – 220 Rodzice – 20 Nauczyciele – 10	Realizacja projektu przyczyniła się do podjęcia aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży. Pokazano alternatywę zagospodarowania czasu spędzanego nie przed telewizorem, komputerem, telefonem. Uczestnicy mieli również możliwość pogłębić wiedzę na temat zdrowych sposobów radzenia sobie z kłopotami bez sięgania po używki, uświadomienia sobie sposobów na zdrowe i bezpieczne spędzanie wolnego czasu.
24	Realizacja programu rekomendowanego "UNPLAGT" w Szkole Podstawowej Nr 5	Uczniowie – 150 Rodzice – 105 Nauczyciele – 7	W wyniku realizacji projektu uczniowie nabyli umiejętności chroniące przed używaniem substancji psychoaktywnych. Zwiększyły się kompetencje wychowawcze rodziców i nauczycieli biorących udział w projekcie.
25	Realizacja programu rozwijającego kompetencje emocjonalno- społeczne uczniów kl. 1-3 w Szkole Podstawowej Nr 2	Dzieci – 15 Rodzice – 30 Nauczyciele – 8	Podczas programu uczestnicy zdobyli wiedzę z zakresu promocji zdrowia i dobrego samopoczucia dzieci. Rozwijano umiejętności społeczne i emocjonalne, kształtowano postawy optymizmu, wiary w siebie oraz pozytywnego nastawienia.
26	Realizacja programu wsparcia dla dzieci z grup ryzyka „Redukuj złość” w kl. 1-3 w Szkole Podstawowej Nr 2	Dzieci – 27 Nauczyciele – 9	W ramach realizacji programu dzieci rozwijały umiejętności łagodzenia i przeciwdziałania konfliktom rówieśniczym. W trakcie zajęć przekazywano informację z zakresu redukcji napięcia i stresu, kontroli złości.
27	Realizacja projektu edukacji publicznej „Profilaktyka w Czwórcę” adresowanego do uczniów Szkoły Podstawowej Nr 4	Uczniowie – 592 Nauczyciele - 61	Realizacja projektu przyczyniła się do wzmocnienia świadomości młodych ludzi na temat uzależnień. Promowano zdrowy styl życia wolny od substancji psychoaktywnych. Uświadamiano na temat zagrożeń związanych z uzależnieniami. Angażowano uczniów do działań profilaktycznych.
28	Realizacja projektu „Profilaktyka serc” adresowanego do uczniów Szkoły Podstawowej Nr 5	Uczniowie – 469 Rodzice – 100 Nauczyciele – 83	Celem realizacji projektu było rozpoczęcie procesu zmiany przekonań normatywnych prezentowanych przez uczniów w zakresie używania substancji psychoaktywnych. Zwiększono świadomość dbania o zdrowy styl życia, poszerzono wiedzę na temat zachowań ryzykownych (bezpośrednich i odległych). Uczestnicy nabyli umiejętności rozpoznawania i nazywania emocji. Nauczyciele poszerzyli swoje kompetencje w zakresie przemocy i cyberprzemocy.

Koszty realizacji tych zadań wyniosły – 129 510,00 zł

Dział II - Pomoc dzieciom z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i przemocą

Rodzina, w której skumulowane są różnego rodzaju trudności związane z problemem alkoholowym i przemocą, nie sprzyja prawidłowemu rozwojowi dziecka. Dzieci znajdujące się pod bezpośrednim wpływem takiego środowiska często reagują w sposób, który trudno uznać za zgodny z przyjętymi normami. Wychowanie się w rodzinie z problemem uzależnienia skutkuje najczęściej niezaspokojeniem podstawowych potrzeb dziecka, a w konsekwencji podatnością na silne wpływy środowiska rówieśniczego. Przebywanie w atmosferze ciągłego stresu, niepewności i napięcia przyczynia się w znacznym stopniu do rozwoju zaburzeń emocjonalnych. Dzieci z rodzin z problemem uzależnienia to często dzieci doświadczające przemocy w różnej postaci, to dzieci znajdujące się w grupie ryzyka pod względem prawdopodobieństwa używania substancji psychoaktywnych. W związku z tym udzielanie pomocy dzieciom z rodzin z problemem uzależnienia i przemocy jest jednym z ważniejszych zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Wysiłek realizatorów przyczynił się do osiągnięcia głównego celu. Na szczególne podkreślenie zasługuje funkcjonowanie Miejskiej Świetlicy Środowiskowej „Parasol”, która w ramach swoich zadań świadczy pomoc psychologiczną, socjoterapeutyczną, społeczną, edukacyjną, opiekuńczą i wychowawczą dzieciom z rodzin problemowych. Bogata oferta zajęć artystycznych: plastyczne, wokalne, sportowe, animacja życia kulturalnego oraz zajęcia socjoterapeutyczne wpisują się w potrzeby społeczności lokalnej Miasta Łuków. Udział uczniów w zajęciach socjoterapeutycznych to znaczące wsparcie działania pedagogów szkolnych w procesie nabywania kompetencji emocjonalno - społecznych oraz niwelowania skutków negatywnych doświadczeń, które dzieci wnoszą z domu. Stworzenie miłej i bezpiecznej atmosfery, a także dawanie dzieciom możliwości odreagowania i wyciszenia negatywnych emocji stanowi podstawę wszystkich działań profilaktycznych kierowanych do dzieci i młodzieży. Ta forma pomocy dzieciom z rodzin problemowych wydaje się najbardziej korzystną i pożądaną. „Parasol” cały czas daje wsparcie dzieciom i ich rodzinom.

Cele:

- organizacja pomocy i wsparcie dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i przemocą poprzez stworzenie warunków do aktywnego i pożądanego spędzania wolnego czasu,
- stwarzanie okazji do odreagowania napięć i stresów, które w przyszłości mogłyby skłonić dzieci do podejmowania zachowań ryzykownych,
- wsparcie dzieci i młodzieży niepełnosprawnej wywodzącej się z rodzin problemowych.

Odbiorcy:

- dzieci i młodzież w tym również z rodzin problemowych,
- dorośli mieszkańcy Łukowa.

W zakresie osiągnięcia wyznaczonych celów zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

L.p.	Nazwa programu (projektu)	Odbiorcy	Efekty
1	Funkcjonowanie Miejskiej Świetlicy Środowiskowej dla Dzieci „Parasol”.	Dzieci i młodzież - 65 Dorośli - 45 Nauczyciele - 30	W 2024r. grupa 45 uczniów (dzieci i młodzieży) miała możliwość korzystania z zajęć socjoterapeutycznych prowadzonych przez dwóch specjalistów. W świetlicy prowadzone są przez dziesięciu specjalistów zajęcia opiekuńczo - wychowawcze, artystyczne, plastyczne, muzyczne, oraz sportowe. Pobyt na świetlicy, która pracuje w godzinach popołudniowych pozwala dzieciom odrobić lekcje w komfortowych warunkach, uzyskać pomoc nauczycieli i rówieśników. W trakcie pracy świetlicy prowadzona jest systematyczna profilaktyka zachowań ryzykownych. Miła, przyjazna a nawet rodzinna atmosfera sprzyja rozwijaniu kompetencji emocjonalno społecznych. Rokrocznie organizowany jest wyjazd letni z programem rekreacyjno - profilaktycznym. Przy świetlicy funkcjonuje Klub Młodzieżowy który odwiedzało 8 młodych ludzi. Mieli możliwość uczestniczyć w zajęciach, poszerzać swoje kompetencje społeczne, poszerzyć wiedzę z zakresu profilaktyki uzależnień.

2	Organizacja zajęć feryjnych dla dzieci z grup ryzyka przez P. Barbarę Kubiak	Dzieci – 35	Tygodniowe zajęcia feryjne kształtowały kompetencje społeczne. Zostały stworzone warunki sprzyjające wszechstronnemu rozwojowi dzieci. Możliwe było rozwijanie osobistego potencjału poprzez angażowanie ich w różnorodne formy zajęć. Spotkania obejmowały również możliwości budowania poczucia własnej wartości oraz kształtowania prawidłowej samooceny.
3	Organizacja zajęć wakacyjnych dla dzieci z grup ryzyka przez P. Barbarę Kubiak	Dzieci – 25 Młodzież – 15	W trakcie wakacyjnych spotkań uczestnicy mieli możliwość kształtowania kompetencji społecznych, rozwijania osobistego potencjału, wzrost wiary we własne możliwości, rozwój talentów i zdolności.

Zakres finansowania działań dotyczył:

- kosztów wynagrodzenia realizatorów programów socjoterapeutycznych, opiekunów zajęć artystycznych, opiekuńczo - wychowawczych, sportowych /za wykonanie umów – zleceń/;
- kosztów zakupu pomocy, materiałów i artykułów niezbędnych do prowadzenia zajęć zgodnie z opracowanymi kosztorysami i w miarę posiadanych środków;
- kosztów animacji życia kulturalnego dzieci uczestniczących w zajęciach świetlicowych;
- organizacji dożywiania dzieci uczestniczących w zajęciach świetlicowych;
- dofinansowania działań i projektów skierowanych do dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych oraz dzieci z grup ryzyka, których celem było wspieranie czynników chroniących przed podejmowaniem zachowań ryzykownych;
- dofinansowania uzasadnionych i pozytywnie zaopiniowanych przez MKRPA kosztów organizacji otwartych, środowiskowych imprez mających charakter profilaktyczny lub takich, podczas których prowadzone były działania edukacyjno - informacyjne w obszarze problematyki uzależnień.

Wskaźnikami osiągnięcia celów są:

- oferta różnorodnych form pomocy i zajęć terapeutycznych i rozwojowych w Miejskiej Świetlicy Środowiskowej dla Dzieci i Młodzieży „Parasol” - 5 form pomocy, w tym zajęcia socjoterapeutyczne (liczba dzieci uczęszczających do świetlicy - 65;
- liczba dzieci objętych stałymi zajęciami socjoterapeutycznymi w świetlicy Parasol - 45;
- liczba dzieci objętych dożywianiem w ramach różnych działań, w tym w Świetlicy Parasol - 65;
- liczba odbiorców działań w badanym obszarze – 215.

Koszty realizacji tych zadań wyniosły – 253 531,69 zł

Dział III - Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

Podejmowanie działań w obszarze redukcji szkód, rehabilitacji zdrowotnej, społecznej i zawodowej przez Jednostki Samorządu Terytorialnego wynika bezpośrednio z celów określonych w Narodowym Programie Zdrowia. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych rokrocznie znajduje swoje odzwierciedlenie w Miejskim Programie. Działania te są rekomendowane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Cele:

- ułatwianie osobom uzależnionym od alkoholu, narkotyków, hazardu udziału w programach terapeutycznych,
- prowadzenie zajęć edukacyjno-terapeutycznych poświęconych zapobieganiu nawrotom choroby,
- prowadzenie działań terapeutycznych dla kobiet uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz doświadczających przemocy,
- prowadzenie działań terapeutyczno-edukacyjnych ukierunkowanych na utrzymanie abstynencji.
- organizowanie warunków pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych i współuzależnionych,

- stwarzanie warunków do duchowego rozwoju osób odbywających podstawowe terapie uzależnień,
- wspieranie rozwoju i funkcjonowania placówek terapeutycznych.

Odbiorcy:

- osoby uzależnione i ich rodziny,
- placówki terapeutyczne.

W zakresie osiągnięcia wyznaczonych celów zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

L.p.	Nazwa programu (projektu)	Odbiorcy	Efekty
1	Superwizja zespołu terapeutycznego Całodobowego Oddziału Leczenia Uzależnień w Łukowie.	Dorośli - 15	Podniesienie kwalifikacji zawodowych pracowników COLU w Łukowie.
2	Prowadzenie działań terapeutyczno-edukacyjnych ukierunkowanych na utrzymanie abstynencji dla absolwentów COLU w Łukowie	Dorośli - 100	Pomoc osobom uzależnionym od alkoholu, hazardu, substancji psychoaktywnych poprzez kształtowanie umiejętności potrzebnych do utrzymania abstynencji. Budowanie motywacji do pracy nad sobą.
3	Realizacja zajęć poświęconych rozwojowi duchowemu pacjentów odbywających podstawowe terapie uzależnień	Dorośli - 300	Wzmocnienie motywacji do pracy nad sobą, rozpoznawanie własnych zasobów. Zwiększenie motywacji do trzeźwego życia. Wspieranie wspólnot AA.
4	Realizacja projektu interwencji dla młodzieży eksperymentującej z alkoholem poprzez wdrażanie programów przez realizatora indywidualnego – Panią Izabelę Janaszek-Talacha	Dzieci – 9 Młodzież – 10 Rodzice – 20 Nauczyciele – 2	Przedsięwzięcie składało się z następujących elementów: - przeprowadzenie spotkania psychoedukacyjnego dla pedagogów. Psychologów szkół na temat interwencji wobec ucznia eksperymentującego z alkoholem – przygotowanie specjalistów do podjęcia działań interwencyjnych, zainicjowanie ich; - indywidualnych spotkań z uczniem i jego rodzicami – udzielenia wsparcia i pomocy w rozwiązywaniu problemu, jakim jest używanie alkoholu przez nastolatków; - monitorowania sytuacji ucznia w rozmowie z przedstawicielem szkoły, do której uczeń uczęszcza – ograniczenie używania alkoholu przez uczniów oraz poprawa ich funkcjonowania w szkole.
6	Prowadzenie działań terapeutyczno-edukacyjnych ukierunkowanych na utrzymanie abstynencji dla absolwentów COLU w Łukowie.	Dorośli - 400	Pomoc osobom uzależnionym od alkoholu, hazardu, substancji psychoaktywnych poprzez kształtowanie umiejętności potrzebnych do utrzymania abstynencji. Poznanie przez uczestników idei ruchu samopomocowego i jego roli w zdrowieniu.

Wskaźniki osiągnięcia celów:

- liczba osób leczonych w COLU w Łukowie – 327;
- w Oddziale dziennym leczono się 72 osoby;
- w Poradni Leczenia Uzależnień zarejestrowanych było 771 pacjentów;
- finansowanie superwizji terapeutów COLU w Łukowie - 15;
- liczba osób korzystających z zajęć z obszaru samopomocy i wsparcia duchowego - 700.

Koszty realizacji tych zadań wyniosły – 25 350,00 zł

Dział IV - Zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii

Cele:

- ograniczenie zjawiska używania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, w tym dopalaczy, w szczególności przez dzieci i młodzież, poprzez realizację działań profilaktycznych, warsztatów dla rodziców i nauczycieli oraz organizowanie spotkań profilaktycznych;
- uświadamianie zagrożeń związanych z używaniem narkotyków i innych substancji psychoaktywnych;
- promocja zdrowego i aktywnego życia poprzez szeroką ofertę zajęć sportowych;
- wspieranie działań opiekuńczo wychowawczych skierowanych do dzieci z rodzin problemowych.

Odbiorcy:

- dzieci i młodzież szkolna,
- dorośli - rodzice dzieci,
- nauczyciele.

W zakresie osiągnięcia wyznaczonych celów zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

L.p.	Nazwa programu (projektu)	Odbiorcy	Efekty
1	Prowadzenie programu "Trener osiedlowy 2024" przez OSiR Łuków.	Dzieci i młodzież - 1342	Program "Trener Osiedlowy" realizowany był w okresie od 07.02.2024r. do 14.12.2024r. Zajęcia realizowane były przez siedmiu trenerów, którzy prowadzili zajęcia na łukowskich osiedlach, terenach rekreacyjnych, boiskach treningowych, szkolnych boiskach sportowych, pływalni "Delfin" oraz kortach tenisowych. Celem projektu jest ograniczenie podejmowania zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież poprzez taki wpływ na młodego człowieka, aby radził sobie lepiej w nawiązaniu relacji interpersonalnych, rozwiązywaniu problemów, konfliktów w grupie, potrafił współpracować oraz współdziałać z innymi, potrafił sobie radzić w sytuacjach kryzysowych, a przede wszystkim aby mógł lepiej zrozumieć zagrożenia związane z używaniem alkoholu, substancji psychoaktywnych, nikotyny. W 2024 roku uczestnicy programu Trener Osiedlowy brali udział w: następujących wydarzeniach: - piknik sportowo-rekreacyjny „Na sportowo”; - miniturniej pod hasłem „Nie ma jak piłka” połączone z prelekcją przedstawicieli Komendy Powiatowej Policji w Łukowie na temat „Odpowiedzialności prawnej nieletnich”; - Otwarte Mistrzostwa „Warcaby zamiast komputera”; - zajęciach zorganizowanych w Centrum Rozrywki ARKABOS w Łukowie. W trakcie realizacji programu zakupiony został sprzęt sportowy (piłki do tenisa ziemnego, piłki do nogi), a trenerzy przepracowali łącznie 1316 godzin. Badania ankietowe wskazują, że program jest bardzo pozytywnie odbierany przez dzieci i rodziców. Przeprowadzone wizyty monitorujące oraz ankiety ewaluacyjne potwierdzają prowadzenie podczas tych zajęć działań o charakterze profilaktycznym.
2	Realizacja programu profilaktycznego „Tydzień Bez Nałogów” w I LO im. T. Kościuszki w Łukowie	Młodzież (uczniowie klas pierwszych) – 150 Nauczyciele – 5	W trakcie realizacji projektu promowany był zdrowy styl życia wolny od substancji psychoaktywnych. Udział w zajęciach przyczynił się do zwiększenia świadomości uczniów na temat negatywnych skutków używania i nadużywania alkoholu i substancji psychoaktywnych.

3	Realizacja warsztatów profilaktycznych promujących trzeźwość i bezpieczny styl życia dla uczniów klas drugich w I LO im. T. Kościuszki	Młodzież - 240	Warsztaty prowadzone były w celu uświadomienia niebezpieczeństwa kontaktu ze środkami psychoaktywnymi. Uczestnicy warsztatów rozwijali umiejętności rozpoznawania sytuacji i zachowań ryzykownych, umiejętności dokonywania właściwych wyborów
4	Realizacja warsztatów profilaktycznych wskazujących konsekwencje używania substancji psychoaktywnych dla uczniów klas trzecich w I LO im. T. Kościuszki	Młodzież - 180	W trakcie warsztatów uczniowie uzyskali wiedzę na temat rozpoznawania sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym używania substancji psychoaktywnych; wskazywania szkodliwych dla zdrowia skutków używania substancji psychoaktywnych; rozwijania świadomości pozwalającej na dokonywanie wyborów życiowych bez sięgania po substancje uzależniające.
5	Realizacja działań mających na celu przeciwdziałanie zagrożeniu niedostosowaniem społecznym dzieci i młodzieży z uwzględnieniem problematyki zagrożenia uzależnieniem od narkotyków i innych środków zastępczych w Zespole Szkół nr 2 w Łukowie	Młodzież – 130	W trakcie realizacji działań uczestnicy mieli możliwość podniesienie poziomu wiedzy merytorycznej na temat uzależnień. Rozwijane były postawy aprobujące abstynencję, unikanie substancji psychoaktywnych w wymiarach: emocjonalnym jako pozytywny stosunek do abstynencji, poznawczym jako dysponowanie wiedzą na temat zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, zachowania jako nieużywania substancji psychoaktywnych. Młodzież kształtowała umiejętności dotyczące bycia asertywnym, poczucia własnej wartości, komunikacji interpersonalnej celem radzenia sobie w sytuacjach sprzyjających uzależnieniom.

Wskaźniki osiągnięcia celów:

- liczba przeprowadzonych warsztatów, spotkań profilaktycznych i innych działań profilaktycznych - 5;
- liczba uczniów biorących udział w realizacji projektów, konkursów i przedsięwzięć profilaktycznych - 2042;
- liczba dorosłych biorących udział w realizowanych programach (rodzice/nauczyciele) - 5;
- liczba uczniów objętych działaniami z zakresu promocji sportu i zdrowia - 1342;

Koszty realizacji tych zadań wyniosły – 100 000,00 zł

Dział V - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i szkole

Zjawisko przemocy w sposób ścisły wiąże się z problemem alkoholowym występującym w rodzinach. Statystyki podają, że większość sprawców czynów kwalifikowanych przez Kodeks Karny jako fizyczne lub psychiczne znęcanie się nad członkami rodziny działa pod wpływem alkoholu lub innych środków uzależniających. Diagnoza potrzeb wskazała też na konieczność udzielania pomocy psychologicznej dzieciom i młodzieży.

Cele:

- rozwój systemu przeciwdziałania przemocy domowej poprzez współpracę Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komendy Powiatowej Policji, Centrum Usług Społecznych, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, placówek odwykowych, sądu, prokuratury, szkół;
- prowadzenie poradnictwa i organizowanie pomocy interwencyjnej i terapeutycznej dla osób uzależnionych doświadczających przemocy i ich rodzin;
- przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej w szkołach.

W zakresie osiągnięcia wyznaczonych celów zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

L.p.	Nazwa programu (projektu)	Odbiorcy	Efekty
1	Prowadzenie mediacji dla rodzin w sytuacjach konfliktu.	Dzieci - 2 Dorośli – 53	Pięcioro kuratorów sądowych prowadziło mediacje oraz podejmowało działania edukacyjno-informacyjne w zakresie radzenia sobie z emocjami, udrażniania kanałów informacyjnych. Kuratorzy prowadzili mediacje w sprawach spornych.
2	Prowadzenie porad prawnych w Punkcie Konsultacyjnym dla Ofiar Przemocy i Osób Uzależnionych	Dzieci - 2 Młodzież - 30 Dorośli - 114	Ograniczenie społecznych skutków nędegów i przemocy, rozmiarów degradacji społecznej i ekonomicznej rodziny. Ochrona dzieci przed negatywnymi skutkami rozpadu rodziny. Osoby zgłaszające się po pomoc otrzymały porady prawne, pozwalające podjąć konkretne działania ukierunkowane na poprawę sytuacji życiowej.
3	Prowadzenie porad dla osób uwikłanych w przemoc w rodzinie w Punkcie Konsultacyjnym dla Ofiar Przemocy i Osób Uzależnionych.	Dzieci - 2 Dorośli - 106	Przeprowadzono 131 konsultacji dla osób uwikłanych w przemoc: osobami doznającymi przemocy, jak też stosującymi przemoc. Prowadzone były oddziaływania edukacyjno-korekcyjne w stosunku do sprawców przemocy polegające na nabywaniu umiejętności radzenia sobie z emocjami, zwiększaniu samokontroli.
4	Dyżury terapeuty uzależnień w Punkcie Konsultacyjnym dla Ofiar Przemocy i Osób Uzależnionych	Dorośli – 196	Prowadzone były terapie uzależnień od alkoholu, środków psychoaktywnych, hazardu. Uczestnicy mogli nabyć konstruktywne umiejętności w utrzymaniu abstynencji. Budowana była motywacja do ciągłej pracy nad sobą w celu zapobiegania nawrotom picia.
5	Udzielanie pomocy psychologicznej dzieciom i młodzieży w Punkcie Konsultacyjnym.	Dzieci - 9 Młodzież - 8 Dorośli – 15 Nauczyciele – 7	W ramach realizacji zadania udzielano wsparcia psychologicznego, interwencji profilaktycznej w celu wczesnego rozpoznania zagrożeń i podjęcia interwencji w celu ograniczenia zachowań problemowych. Udzielano informacji na temat miejsc pomocy specjalistycznej.
6	Warsztaty dla rodziców dzieci w wieku przedszkolnym z Przedszkoli miejskich nr 6 i 7 na temat „Jak chronić dziecko przed nędegowymi zachowaniami”	Rodzice – 6 Nauczyciel – 1	W trakcie realizacji projektu uczestnicy zostali wyposażeni w umiejętności wczesnego rozpoznawania zagrożeń i podejmowania skutecznych interwencji profilaktycznych. Przedstawiono im sposoby budowania prawidłowych schematów zachowań, nawyków.
7	Realizacja projektu podnoszenia kompetencji w obszarze przeciwdziałania przemocy kadry pedagogicznej ze Szkoły Podstawowej Nr 5	Nauczyciele – 60	W trakcie realizacji projektu uczestnicy poznali profile osób zaangażowanych w przemoc, strategię działania w sytuacji bullying, zdobyli narzędzia i wiedzę diagnostyczną, kompetencje do budowania dobrego klimatu w szkole, poszerzyli wiedzę w zakresie przemocy rówieśniczej.
8	Realizacja programu przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym „Graj pozytywnie” w Szkole Podstawowej Nr 2 w Łukowie	Dzieci – 3 Nauczyciel – 1	Efektom realizacji programu jest zmiana zachowań normatywnych uczniów. Możliwe było to dzięki zagospodarowaniu czasu wolnego uczniom sprawiającym problemy wychowawcze w szczególności nadużywającej Internetu i grającej w gry komputerowe.

Wskaźniki osiągania celów:

- liczba osób, którym udzielono specjalistycznej pomocy w Punkcie Konsultacyjnym – 544;
- liczba osób, którym udzielono porad prawnych - 146;
- liczba osób, które skorzystały z pomocy punktu mediacyjnego – 55;
- liczba wniosków skierowanych do sądu o zobowiązanie poddania się leczeniu - 24;
- pracowało 87 grup diagnostyczno-pomocowych zajmujących się opracowaniem indywidualnego programu pomocy dla rodzin, w których występuje przemoc, w ramach których odbyło się 362 posiedzenia.
- liczba wdrożonych procedur „Niebieskiej Karty” - 78;
- odbyło się 35 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego.

Główne problemy z jakimi zgłaszały się osoby do Punktu Konsultacyjnego to:

- przemoc w rodzinie: fizyczna, psychiczna i jej destrukcyjne skutki;
- współuzależnienie - kobiety zgłaszające się po informacje „co zrobić, gdy mąż pije”;
- problemy rodzinne (rozpad rodziny, zaburzona komunikacja);
- problemy wychowawcze z dziećmi;
- kryzysy osobiste.

Koszty realizacji tych zadań wyniosły – 67 430,00 zł

Dział VI - Wspomaganie działalności organizacji pozarządowych, w których statucie znajdują się zapisy określające zaangażowanie w sprawy związane z rozwiązywaniem problemów alkoholowych, narkomanii po ogłoszeniu konkursu ofert lub złożeniu w trybie pozakonkursowym

Cel:

- wspieranie i udzielanie pomocy instytucjom, organizacjom w realizacji zadań i programów dotyczących profilaktyki, rozwiązywania problemów uzależnień.

Odbiorcy:

- środowiska samopomocowe integrujące osoby uzależnione i członków ich rodzin;
- instytucje samorządowe, publiczne z terenu miasta angażujące się w działalność profilaktyczną i interwencyjną;
- organizacje pozarządowe.

W zakresie osiągnięcia wyznaczonego celu zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

- Integracja środowisk trzeźwościowych poprzez dofinansowanie działalności Klubu Abstynenta „Jutrzenka”, jako miejsca dającego wsparcie dla trzeźwienia i integrującego osoby uzależnione i ich rodziny. Pokrycie kosztów lokalowych Klubu, pokrycie kosztów obozu terapeutycznego dla członków klubu i ich rodzin, pokrycie kosztów obozu terapeutycznego dla członków Klubu.
- Dofinansowanie i wsparcie organizacyjne działalności instytucji, stowarzyszeń. Dotyczy to głównie organizacji alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież, udzielania pomocy materialowej i finansowej niezbędnej przy organizacji imprez rekreacyjno sportowych, mających wyraźne odniesienie profilaktyczne. Wspieranie organizatorów w promocji zdrowego stylu życia. W tym zakresie wsparte finansowo zostało zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży zagrożonej podejmowaniem zachowań ryzykownych.
- Realizacja programów profilaktycznych i organizacja działań na rzecz dzieci i młodzieży o charakterze edukacyjnym i aktywizującym, zapobiegających kontaktom tych grup z substancjami psychoaktywnymi, kształtujących postawy prozdrowotne, rozwijających korzystne z punktu widzenia profilaktyki umiejętności psychologiczne, takie jak asertywność, podejmowanie decyzji pomagania innym poprzez organizację warsztatów rozwijających umiejętności prowadzenia samodoskonalenia oraz zdrowego stylu życia; szkolenia dla liderów grup wsparcia.
- Wsparcie organizacji zajęć świetlicowych dla dzieci z grup ryzyka, zagrożonych podejmowaniem zachowań ryzykownych.
- Prowadzenie działań informacyjnych dotyczących problematyki uzależnień oraz możliwości i zasad korzystania z profesjonalnej pomocy i różnych form wsparcia w rozwiązywaniu problemów wynikających z picia alkoholu, używania narkotyków; wstępne motywowanie do leczenia i oddziaływania podtrzymujące proces terapeutyczny.

Wskaźniki osiągnięcia celów:

- liczba wspartych projektów i działań o charakterze profilaktycznym, w tym warsztatów profilaktycznych - 7
- liczba instytucji i organizacji angażujących się w działania profilaktyczne – 6
- liczba uczestników wdrażanych projektów - 469.

Koszty realizacji tych zadań wyniosły - 80 000,00 zł

Dział VII - Inne zadania służące realizacji zadań Miejskiego Programu

- finansowanie kosztów lokalowych Klubu Abstynenta "Jutrzenka";
- pokrycie kosztów publikowania materiałów informacyjnych i edukacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, problemów narkomanii, nagrywanie programów przez „Master” TV, Katolickie Radio Podlasia, Łuków TV dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy;
- pokrycie kosztów badania biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego;
- zakup nagrody dla laureata konkursu „Profilaktyk roku 2024” organizowanego przez MKRPA;
- koszty wynagrodzenia pełnomocnika, członków komisji, pracownika wydziału obsługującego Miejski Program, składki na ubezpieczenie społeczne i fundusz pracy;
- finansowanie szkoleń, debat, kampanii, diagnozy i działań o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym zwiększających kompetencje i doskonalących umiejętności członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- opłata za usługi telekomunikacyjne w Miejskiej Świetlicy Środowiskowej "Parasol";
- warsztaty dla wychowawców i nauczycieli jako wstęp do realizacji na terenie szkoły programu profilaktycznego
- szkolenia dla sprzedawców napojów alkoholowych „Autorski Pakiet 4S-Sprawdzone Skuteczne Szkolenie Sprzedawców Napojów Alkoholowych - program udowodnionej skuteczności”
- przygotowanie diagnozy problemów w zakresie rozwiązywania problemu uzależnień i przeciwdziałania narkomanii w Mieście Łuków;
- zakup materiałów umożliwiających prowadzenie programów prewencyjnych (broszur, ulotek informacyjnych o szkodliwości środków psychoaktywnych i innych gadżetów;
- organizacja imprez, wydarzeń mających na celu spędzanie czasu wolnego od komputera, alkoholu, środków zastępczych, promujących wartości rodzinne, zdrowy styl życia;
- inne działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

Koszty realizacji tych zadań wyniosły około – 306 592,35 zł

Informacje finansowe

Środki finansowe na pokrycie wydatków związanych z prowadzoną działalnością profilaktyczną wynikającą z Programu były ujęte w Budżecie miasta Łuków. Na ten cel w 2024r. przeznaczono kwotę **962 414,04 zł** -

Dział 851 – Ochrona zdrowia w tym:

Rozdział 85153 – Zwalczanie narkomanii 100 000,00 zł;

Rozdział 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi 862 414,04 zł.

Z kwoty 962 414,04 zł wydano – 958 716,97 zł, co stanowi 99,62 % realizacji ogółu wydatków.

Kwota niewydatkowana w roku 2024 wyniosła 3 697,07 zł. Ponadplanowe dochody niewprowadzone w 2024r. w wysokości 6 479,96 zł zostały wprowadzone do budżetu w 2025r. Niewydatkowane środki powstały na skutek oszczędności w niektórych zadaniach. Ilość zasobów instytucjonalnych gotowych do podejmowania działań w celu realizacji Miejskiego Programu pozostaje od kilku lat stała.

Zasoby instytucjonalne, z jakich korzystano realizując Program:

- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Całodobowy Oddział Leczenia Uzależnień,
- Oddział Detoksykacyjny,
- Poradnia Leczenia Uzależnień,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy i Osób Uzależnionych w Łukowie,
- Miejska Świetlica Środowiskowa dla Dzieci i Młodzieży „Parasol”,

- Dom Pomocy Społecznej w Łukowie,
- Klub Abstynenta „Jutrzenka”,
- Łukowskie Stowarzyszenie Rozwoju,
- Stowarzyszenie Szachistów "Szachpol" w Łukowie,
- Zespół Pieśni i Tańca Ziemi Łukowskiej „Łukowiacy”,
- Chorągiew Lubelska Związku Harcerstwa Polskiego, Hufiec ZHP Łuków,
- Stowarzyszenie Piłki Ręcznej „ŁUKOVIA”,
- Fundacja Centrum Działań Profilaktycznych,
- Grupy Anonimowych Alkoholików,
- Punkt Mediacyjny,
- Szkoły i placówki oświatowe,
- CUS Łuków,
- Sąd i Prokuratura,
- Komenda Powiatowa Policji w Łukowie.

VII. Wnioski wynikające z realizacji Miejskiego Programu.

Analiza wskaźników realizacji celów zawartych w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz ewaluacja sposobu ich osiągnięcia - pozwala na sformułowanie następujących wniosków:

1. W znacznym stopniu zrealizowano planowane działania. Tam, gdzie było to konieczne, dokonano stosownych modyfikacji oraz dokonano zmiany warunków realizacji.
2. Liczba działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży (w porównaniu do roku ubiegłego) została utrzymana na zbliżonym poziomie.
3. W związku z rosnącymi potrzebami opiekuńczo-wychowawczymi dzieci i młodzieży, potrzebą wspierania pomocy psychologiczno - pedagogicznej prowadzonej w szkołach oraz zagrożeniami związanymi z zaburzeniem środowiska rodzinnego celowe wydaje się dalsze wspieranie i rozwijanie oferty Świetlicy Parasol.
4. Utrzymano ofertę zajęć warsztatowych rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne uczniów, ale też umiejętności wychowawcze rodziców.
5. Zasadne wydaje się dalsze wspieranie działań ukierunkowanych na pomoc dzieciom z rodzin dotkniętych przemocą oraz problemem alkoholowym w szczególności takich działań, które nakierowane są na kształtowanie kompetencji emocjonalno - społecznych.
6. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych jest jednym z kluczowych działań rekomendowanych przez KCPU. Stała współpraca Miejskiej Komisji z Całodobowym Oddziałem Leczenia Uzależnień SP ZOZ Łuków przyczynia się do zwiększenia efektywności prowadzonych terapii.
7. Regularnie prowadzone były działania wspierające i doradcze dla osób doświadczających przemocy i uwięzionych w przemoc domową.
8. Brak nowych zasobów instytucjonalnych i osobowych, szczególnie w przypadku programów rekomendowanych może w przyszłości być powodem sięgania do zasobów zewnętrznych, co w znacznym stopniu podniesie koszty realizacji tych zadań.
9. Należy zachęcać placówki oświatowe do realizacji programów profilaktycznych ukierunkowanych bezpośrednio na przeciwdziałanie zagrożeniom związanym z sięganiem przez młodzież po substancje psychoaktywne. Również z wykorzystaniem realizatorów zewnętrznych - jeżeli to konieczne.
10. Należy kontynuować działania prowadzone w Punkcie Konsultacyjnym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i w szkole oraz w zakresie pomocy psychologicznej uwzględniając zagrożenia behawioralne.
11. Utrzymana została zróżnicowana oferta dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz wsparcie dla środowisk abstynenckich i organizacji pozarządowych.

12. Podjęto działania utrzymujące i wspierające ofertę zajęć dla dzieci pochodzących z rodzin z problemem uzależnienia: są to zajęcia świetlicowe, sportowe, zajęcia artystyczno-plastyczne, zajęcia feryjne i wakacyjne. Zajęcia prowadzone w Miejskiej Świetlicy "Parasol" oraz realizowane w ramach programu "Trener osiedlowy" wpisują się w potrzeby środowiska lokalnego.
13. Dzięki stałej i systematycznej współpracy z lokalnymi mediami możliwe jest prowadzenie publicznej edukacji dotyczącej uzależnień i tematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
14. Analiza wyników diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych wskazuje na konieczność wdrażania programów opartych na strategiach wiodących, a w szczególności: strategii edukacyjnej, rozwijającej umiejętności życiowe oraz strategii normatywnej.
15. Wyzwaniem ciągle jest rozszerzenie oferty o programy profilaktyki selektywnej i wskazującej, adresowane do młodzieży i młodych dorosłych.
16. Konieczne jest prowadzenie dalszej pracy, opartej na współdziałaniu Samorządu, instytucji oraz organizacji pozarządowych.
17. Zasadne jest promowanie realizowanych programów w lokalnych i społecznościowych mediach, aby dotrzeć do jak największego grona potencjalnych odbiorców.
18. Decyzją Kapituły konkursu „Profilaktyk roku 2024”, tytuł i nagrodę otrzymała Pani Aneta Tymińska – psycholog szkolny z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Łukowie.

Raport sporządziła:

Dorota Zakrzewska
Pełnomocnik Burmistrza Miasta Łuków
do Spraw Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii

PEŁNOMOCNIK
BURMISTRZA MIASTA ŁUKÓW
ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

mgr Dorota Zakrzewska